

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / telefon uredništva 2440, uprava 2460; izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejemanje v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.400

MENE, TEKEL...

V Tokiju še vedno kritičen položaj?

ALARMANTNE IN NASPROTUJOČE SI VESTI O TOKIJSKEM PUČU. — GENERAL ARAKI PROGLASIL VOJAŠKO DIKTATURO? — BOJI S PUČISTI SE NADALJUJEJO. — MIKADO V KOČLJIVEM POLOŽAJU. — ADMIRAL SUZOKI PODLEGEL. — OSUMI ALI GOTO BODOČA MOŽA? — V BERLINU SO ZADOVOLJNI, DRUGOD NERVOZNI.

LONDON, 28. februarja. Poročila iz Tokia, ki prihajajo pretežno preko Kitajske, so si tako nasprotujoča, da se ni mogoče orientirati glede dejanskega stanja in razmerja sil. Dočim je vlada poročala včeraj o likvidaciji puča in vrnitvi pučistov v tokijske vojašnice, so prispale danes preko Šanghaja še nepotrjena poročila, v smislu katerih se puč širi dalje in se v Tokiu vršijo krvave bitke. Kakor znano, je vrhovni vojni svet sklenil celo vrsto ukrepov za zlom puča. V to svrhu je vodstvo mornarice dalo večjemu številu mornariških oddelkov navodilo, da se v tokijskem zalivu izkrcajo. Po zadnjih vesteh je položaj v japonski prestolnici izredno kritičen. Baje je general Araki, ki je zavzemal v letih 1931—1934. mesto vojnega ministra in ki se smatra kot eden najmočnejših mož armade, proglasil vojaško diktaturo pod svojim predsedstvom. Kontrolo vseh teh nasprotujočih si in alarmantnih vesti je nemogoče voditi, ker je Japonska od začetka puča brez telefonske, telegrafske ali radijske zveze. Vse zveze z Japonsko so pretrgane, tako, da so možna le ugibanja. Britanskemu poslancu je japonska vlada le izjemoma dovolila, da je sporočil v London, da je poslaniška četrt v Tokiu strogo zastražena in da niso pučisti nikjer poskusili nadlegovati inozemska zastopstva.

PARIZ, 29. februarja. »Daily Mail« poroča, da se mikado nahaja v zelo težkem položaju, ker je mikado v svojem dvoru pravzaprav ujetnik, četudi so uporniki obkoljeni od vojske v raznih poslopjih.

BERLIN, 28. februarja. »Völkischer Beobachter« pozdravlja tokijski puč in opozarja, da gre v tej borbi proti strankarskemu sistemu in proti boljševizmu. Mlajši voditelji japonske vojske so vedno stali na čelu brezkompromisnega revolucionarnega pokreta za pomladitev naroda. Razen tega ogroža Japonsko komunizem. »Der Angriff« piše, da je na Japonskem nezadovoljstvo s parlamentarizmom in da je v tem videti glavni razlog tokijskega puča.

SANGHAI, 28. februarja. Reuter poroča, da gre pri tokijskem puču za sodelovanje vojaških fašistov in agresivnih panazijskih političarjev ter da je bil glavni cilj voditeljev puča, da se izločijo iz vlade umerjeni elementi.

SANGHAI, 28. februarja. Reuter in Havas poročata, da stoji vojska brezpogojno na strani upornikov, četudi bi ti na videz ne uspeli. Obsedno stanje, ki je sedaj omejeno samo na Tokio, bo dalo vojski priliko, da sodeluje pri sestavi nove vlade nacionalne unije in da dobi v svoje roke kontrolo nad vlado. V dobro poučenih krogih se zatrjuje, da se bo oblasti polastila pretežno vojaška vlada s specialnimi japonskimi fašističnimi tendencami. Takšna politika ne zključuje spopada pred vsem s sovjetsko Rusijo, v katerem bi na strani Japoncev bili japonski zavezniki po vsej Aziji.

LONDON, 28. februarja. Upor v japonski prestolnici je zadušen. Vlada je absoluten gospodar položaja in je v prestolnico prispelo več vojaških polkov, da okrepe vladi zveste čete. Ni pa še znano, kakšne posledice bo imel upor, v katerem so bili ubiti trije znameniti japonski državniki. Iz previdnosti pa je vojaštvo tudi na deželi še vedno v pripravljenosti. Vojaški upor je bil organiziran že pred 14 dnevi. Zanj je zvedel princ Sajoni in še pravočasno pobegnil. Računajo, da je bilo v uporu na obeh straneh ubitih in ranjenih okrog 100 oseb. Ranjeni admiral Suzuki je poškodbam podlegel, usoda ranjenega čuvarja državnega grofa Kamina pa še ni znana. Po najnovejših vesteh bo sestavil vlado, ki bo imela baje popolnoma vojaški značaj Admiral Osumi. Zmerni elementi pa pričakujejo, da bo sestavil vlado Goto. Vendar pa je politična napetost v državi mnogo večja, kakor se je izpočetka mislilo, ker še ni odločeno, ali bodo imeli besedo v bodoči zunanji politiki zmerni ustavi zvesti državniki, ali pa ekstremni vojaški nacionalni krogi.

Italija se odmika Nemčiji?

RIM, 28. februarja. »Tribuna« piše v zvezi s komentiranjem londonskih listov glede zblizanja med Rimom in Berlinom, da bo Nemčija v najkrajšem času izolirana od vseh in bi bila Italiji bolj v breme kakor v korist.

ADIS ABEBA, 28. februarja. Havas poroča: Italijanska letala so letela včeraj nad Ergalenom in ni padla niti ena bomba. To se tolmači tako, da se pripravljajo Graziani na ofenzivo v pravcu Alate.

LONDON, 28. februarja. Znani ameriški finančni magnat Rickett, ki je kakor znano, sklenil koncesijsko pogodbo z Abesinijo, je s pomočjo letala odletel preko Rima v Adis Abebo. Namen njegovega potovanja ni znan.

čutno kompetenčno okrnjenje. Tako v političnem oziru. V socialno-pravnem oziru pa oznanjajo socializacijo velikih posestev in zopetno vpostavitve starih pravic fevdalnega plemstva. V tem zanimivem in na prvi pogled uprav frantnem programu se razodevajo subtilne težnje in življenjske ter politične aspiracije mlajše japonske oficirske generacije. V tej generaciji pa se odraža stopnjevanje imperialistični čut in ta

Politični pabecki

SKUPŠČINA JE V NAČELU SPREJELA PRORAČUN.

Včeraj se je v Narodni skupščini zaključila načelna razprava o državnem proračunu. Kakor znano sme pri skrajšanem postopku govoriti v načelni razpravi samo en govornik vsake parlamentarne skupine. Za klub JRZ je govoril poslanec dr. Vojan Janič, v imenu narodnega seljaškega kluba poslanec Voja Djordjevič. Za klub vladne večine pa Živko Sušič. Ob pol 9. zvečer je bilo glasovanje o proračunu, in sicer je glasovalo 169 poslancev za proračun, 10 pa proti. Kakor znano se je seja vršila v odsotnosti opozicije. Prihodnja seja Narodne skupščine bo v ponedeljek, 2. marca s pričetkom ob 10. dopoldne. Za danes popoldne ob 17. je sklicana seja finančnega odbora in je na dnevnem redu razprava o amandmanih in uredbi glede spremembe invalidskega zakona.

SLOVENSKI POSLANCI IN UNIFIKACIJA ŠOLSkih KNJIG.

Na sestanku slovenskih poslancev, ki se je vršil povodom intervencije ljubljanske deputacije, ki je prišla v zadevi monopolizacije in unifikacije šolskih knjig, je poslanec Mohorič apeliral na slovenske člane Kluba JRZ naj zastavijo svoje sile, da se bo izvedla ukinitvev tozadevnih zakonskih določb. Opozarjal je, da je sprejetje proračuna v glavnem odvisno od njihovih glasov. Člani deputacije, ki so ostali v Beogradu, so so svoji strani izvršili skrajne napore, da se ta sugestija izvede. Res so tudi poslanci JRZ podpisali predlog amandmana k finančnemu zakonu glede ukinitvenja zakona o učbenikih iz l. 1929.

Z ozirom na njih odločilno pozicijo pri glasovanju za proračun so sklenili slovenski poslanci JRZ, da bodo glasovali za proračun le, ako pristane vlada ne le na ukinitvev zakona o učbenikih, temveč tudi na ukinitvev določbe o prenosu pupilarnih vlog v Državno hipotekarno banko in pa ako bodo zagotovljeni krediti za izgraditev železniške proge Črnomelj—Vrhovsko. Vse to se naj izvede v finančnem zakonu, odnosno s primernim zvišanjem proračuna. Slovenski poslanci JRZ so bili pri ministrskem predsedniku in so po tem sestanku izjavljali, da imajo od nje zagotovilo, da bo tem zahtevam ustrezno. Ko se je izvršilo glasovanje, so vsi glasovali za proračun, kar je vzbudilo pozornost, ker se smatra, da so to storili le v posesti sigurnih garancij, da se njihove zahteve sprejete.

POLITIČNO GIBANJE V SEVERNI DALMACIJI.

Pretekli teden je bilo v okolici Knina, Preka in Benkovca več sestankov SDK in HSS, na katerih se je narod zelo pritoževal radi slabe podpore in neprimerne načina delitve pomoči siromašnemu prebivalstvu.

okolnost je, ki daje misliti in slutiti, da je na Daljnem vzhodu Mars na svojem pohodu in da se iz ozadja že vidijo ognjeni zublji bližnje vojne nevarnosti.

Nervoznost v Moskvi, Parizu in Londonu je lahkotno uumljiva. Grozeči »Mene, Tekel...« se je iz vzhoda sem zasekal v kruto realnost sodobnih političnih problemov in dušeče svinčene atmosfere.

—ec.

Nedavni politični umor v Davosu; fizični obračun francoskih rojalistov z L. Blumom, voditeljem francoskega marksizma; izzivalni govor voditelja nemške domovinske fronte SHF Konrada Henleina v Pragi; nenaden politični preokret na pirenejskem polotoku. To so bile evropske senzacije v zadnjih tednih. Za nekaj časa se je bila pozornost odmaknila od Afrike v Evropo. Ko pa stojimo še pod svežimi vtisi teh dogodkov, se je na obzoru Daljnega vzhoda zanetila nova iskra. Tokijski puč je postal svarilno znamenje. Morda je signal knepričakovanim dogodkom, ki bi mogli slediti brez ozira na formalen ali dejanski uspeh pučistov.

To, kar se je zgodilo v Tokiu, ni prišlo iznenada za tiste, ki so bili v razmere dobro posvečeni. Mnogi so že tamkaj padli od princa Ita, očeta japonske ustave pa do ministrskega predsednika Inukaia, ki so se eksponirali v borbi proti japonski vojaški struji. Duh japonskega fevdalizma in vojaške kastičnosti je tako močan, da mu je doslej moral vsakdo podleči. Ko je učenjak profesor Minobe s svojo organsko teorijo hotel spodmakniti temelje božanskega izvora japonskega mikada, tedaj je Minobe postal žrtev atentata. In baron Tikučiu so v parlamentu tekle solze ogorčenja, ko je omenjal Minobejevo bogokletno teorijo. Minobe se morda sam ni zavedel, kakšne posledice bo imela njegova teorija v političnih odmevih. V njegovi organski teoriji je bila skrita puščica, ki je zadela v živo tudi temelje vojaškega vladstva na Japonskem.

Doktrine dr. Minobesa, duševnega vodje japonskega liberalnega parlamentarizma, so dale signal k revoluciji. K temu je še prišel razburilni proces proti polkovniku Ajvaveju, ki je kakor znano lani ubil struji mlajših častnikov naklonjenega generala Nagata, in pa volilni izid prejšnje nedelje, ki je prinesel z volilnim uspehom stranke Minsito učvrstitev položaja vlade pokojnega Okade, hkrati pa prizadjal udarec tokozvanemu »niponizmu«, ki ima v mlajših častnikih pretežno sinovih japonskega kmeta, najvnetejše propagatorje. Ta »niponizem« je na zunaj imperialistično usmerjen, v otranje političnem pogledu pa predstavlja svojevrstno obliko japonskega nacionalnega socializma oz. fašizma, ki postavlja mika da na vzvišeni položaj vrhovne avtoritete cesarja-boga, katerega oblast je zadržana v političnih in versko teokratskih osnovnih načelih, na drugi strani pa najostreje pobija korumpirani japonski parlamentarizem, ki ga smatra kot nepotrebno in japonskemu narodu tujo ustanovo.

Vse to je zastrupljalo ozračje v nedavni volilni kampanji, v katere središču je stal mož, kakor je bil Takahaši, ki je kot finančni minister vedno skušal odbijati preveliko obtežbo japonskega državnega proračuna, ki so jo povzročale zahteve predstavnikov vojske in mornarice. Njegovo stališče je bilo zapoškodeno v tezi, da slonijo pogoji nacionalne eksistence in napredka ne samo v vojaški in brambni pripravljenosti, marveč tudi v čvrstih finančnih temeljih. In Takahaši je bil prvi, ki je bil umorjen po izbruhu tokijskega puča. Uspehi in posledice tokijskega puča so lahko kakršnekoli. Slejkoprej pa bo

Časniške gredice

ŠPANSKI KLOŠTRI, KOMUNISTI IN POHORSKA AKCIJA.

Pod tem naslovom piše včerajšnji Slovenski Narod:

»Španija je daleč, je ugotovil včerajšnji »Slovenec«, toda tako oddaljena pa vendar ni, da ne bi iznajdljivi gospodje iz Kopitarjeve ulice odkrili intimne, toda skrbno prikrivane zveze med španskimi pistolarji in slovenskimi naprednjaki. Ti so svojo zvezo sicer skrbno tajili, toda »Slovenec« je dokazal nad vsak dvom jasno: pirenejski pistolarji in dinamitarji prav za prav niso nič drugega nego slovenski naprednjaki, osovito tisti ki so opasne pohorske veroizpovedi. Most med obema strankama pa tvorijo marksisti, ki so zadnji čas »Slovenec« zapopadek vse zavrženosti. Vedno pa ni bilo tako. Včasih je dobro ločil socialne demokrate, krščanske socialce, narodne socialiste in komuniste, da si mu bili vsi štirje odtenki enako simpatični, dokler je v ljubljanskem mestnem svetu vladalo vzgledno bratstvo. Zdaj pa tega že dolgo ni več in »Slovenec« je mirne duše spravil vse nekdanje zaveznike in nasprotnike pod grozotni skupni imenovalec marksizma. Po njegovem dosedanjem pisanju so bili pohorci brezpomembna peščica, nenadoma pa je moral spremeniti svoj lahkomišeln nazor, kajti stvar je postala resna, ko je dognal, da imajo pohorci svoje prste vmes celo pri požiganju španskih samostanov. Prav za prav: čisto dokazal tega še ni. Za sedaj je dognal šele marksistični most od Pohorja do Pirenejev, ni pa dvoma, da bo našel dokaze za neposredno sodelovanje. Saj je vendar pisano: kdor išče, najde, pregovor pa tudi pravi: Što se babi hitilo, to se babi snilo. Na temelju teh dveh resnic mu ne bo težko dokazati, da je celo mehikanski Calles član pohorsko-marksistične zarote. Kar pa se tiče »žrtve črnega terorja«, ki so jih na Španskem osvobodili nekaj čez 30 tisoč, kaj bi hodili tako daleč! Potlačitev nedavne februarske revolucije na Dunaju je morda prekoračila to število in »Slovenec« je tedaj ploskal junaštvu črne eksekutive. Morda pa smo tudi s tem segli predaleč!«

RIM - MOSKVA.

»Delavska politika« piše v št. 17: »Pod tem geslom je vodil »Slovenec« volilni boj v Zagorju ob priliki občinskih volitev. Značilno je, da se je ta bitka morala odigrati baš v Zagorju, ne pa kakor bi bilo pričakovati n. pr. v Španiji. Čudno kaj ne?«

Gospodarska življenje

Delo ptujskega kmetijskega odbora

Sreski kmetijski odbor v Ptujju je imel te dni svojo plenarno sejo v mestni posvetovalnici ob polnoštevili udeležbi odbornikov. K ot vladni zastopnik je seji prisostvoval okrajni glavar g. Dr. Vidic. Predsednik in tajnik sta podala izčrpana poročila o delovanju odbora, živinorejski strokovnjak pa je podal obširno poročilo o živinoreji in cepljenju svinj. Med drugim je odbor obravnaval računski zaključek za leto 1935 in proračun za leto 1936 z naslednjo odobritvijo: V letu 1935 se je izdalo za kritje upravnih stroškov v zvezi z izdatki po zakonu o pospeševanju kmetijstva 20.728 Din, za živinorejo 75.719 Din, za poljedelstvo in travništvo 6285 Din, kmetijska propaganda in pouk 26.537 Din, za sadjarstvo Din

16.855, za vinarstvo 8.088 Din, za gozdarstvo 1000 Din, za nepričakovane izdatke 2.357 Din, skupaj 157.572 Din; pribitek za leto 1936 pa znaša 23.540 Din, kar se ujema s prejetimi dohodki po 181.112 Din. Za leto 1936 pa je odobren naslednji proračun: Za kritje vseh upravnih stroškov v zvezi z izdatki po zakonu o pospeševanju kmetijstva 19.921 Din, za živinorejo 67.600 Din, za poljedelstvo in travništvo 12.000 Din, kmetijska propaganda in pouk 22.770 Din, za sadjarstvo 19.000 Din, za vinarstvo 26.000 Din, za gozdarstvo 2000 Din in nepričakovane izdatke 1613 Din, kar znaša skupaj 150.983 Din, kar se ujema s proračunjenimi izdatki. Proračun za tekoče leto je torej za 30.000 Din manjši od prejšnjega leta.

Konkurzi in prisilne poravnave. Društvo industrijcev in veletrgovcev v Ljubljani objavlja za dobo od 1. do 15. februarja 1. 1936 sledečo statistiko: 1. Otvorjeni konkurzi: V banovini: Dravski 1, Savski 0, Vrbaski 0, Primorski 1, Drinski 0, Zetski 0, Donavski 0, Moravski 0, Vardarski 1, Beograd, Zemun, Pančevo 0. — 2. Razglašene prisilne poravnave izven konkurza: V banovini: Dravski 4, Savski 2, Vrbaski 1, Primorski 0, Drinski 1, Zetski 0, Donavski 1, Moravski 0, Vardarski 1, Beograd, Zemun, Pančevo 1. — 3. Končana konkurzna postopanja: V banovini: Dravski 2, Savski 1, Vrbaski 0, Primorski 1, Drinski 0, Zetski 0, Donavski 4, Moravski 0, Vardarski 2, Beograd, Zemun, Pančevo 1. — 4. Nepotrjene prisilne poravnave: V banovini: Dravski 6, Savski 2, Vrbaski 1, Primorski 0, Drinski 0, Zetski 0.

Sokolske veste

Razpored te'ovadbe Sokolskega društva Maribor I.

Ponedeljek:	ž. d. (12—14 l.)	16.—17.30	ž. nar.	18—19.30
	ž. nar.	18.19.30	članice	19.30—21
	članice	19.30—21	ž. d. (6—9 l.)	14.—18.
Torek:	ž. d. (6—9 l.)	14.—15.	ž. d. (9—12 l.)	15.—16.
	ž. d. (9—12 l.)	15.—16.	m. nar.	18.—19.30
	m. nar.	18.—19.30	člani	19.30—21.
	člani	19.30—21	Sobota:	m. d. (6—8 l.)
Sreda:	m. d. (6—8 l.)	14.—15.	m. d. (8—10 l.)	15.—16.
	m. d. (8—10 l.)	15.—16.	m. d. (10—12 l.)	16.30—18.
	m. d. (10—12 l.)	16.30—18	m. d. (12—14 l.)	18—19.30
	m. d. (12—14 l.)	18.—19.30	obrotni nar.	19.30—21.
	obrotni nar.	19.30—21.	Telovadba se vrši točno ob določenem času v telovadnici inž. podoficirske šole.	
Četrtek:	ž. d. (12—14 l.)	16.—17.30		

Donavski 3, Moravski 0, Vardarski 0, Beograd, Zemun, Pančevo 1.

Čisti dobiček Narodne banke znaša 33.681.000 Din. Od tega zneska bo nakazanih za rezervni fond 1.684.000 Din, državi 10.178.000 Din. Brutto dohodki Narodne banke v lanskem letu znašajo Din 128.973.000'50.

Mariborski živinski sejem. Na sejem dne 25. t. m. je bilo prignanih skupaj 449 glav živine, in sicer 5 konjev, 11 bikov, 116 volov, 310 krav in 7 telet. Poprečne cene so bile: debeli volj 1 kilogram žive teže od 2.50 do 3 Din, poldebili volj 2 do 2.80, plemenski volj 2.40 do 3.15, biki zaklanje 2 do 2.80, klavne krave debele 2 do 2.90, plemenske krave 1.80 do 2.25, krave za klobasarje 1.25 do 1.75, molzne krave 2 do 3, breje krave 2.50 do 3.50, mlada živina 2.75 do 3.60, teleta pa po 3 do 4 Din. Prodanih je bilo 218 komadov.

Drobne od vsepovsod

Gladovna stavka v poljskem rudniku. V Sosnovicah na Poljskem je že šest dni v gladovni stavki okrog 2000 rudarjev. Otroci stavkujočih rudarjev so v sprevodu manifestirali po mestnih ulicah.

Pri volitvah v Klajpedski deželni zbor je unitaristična stranka dobila 37 mandátov, krovske in druge stranke pa 25 mandátov.

Zopet nov transport italijanskih vojakov v Afriko. Z Napolja je včeraj z več parniki zopet odpotovalo 7000 vojakov vzhodno Afriko.

Mast iz premoga. V zadnjem času so se nemški kemiki mnogo bavili s tem, kako pridobiti iz premoga mast. Ti poskusi so sedaj popolnoma uspeli in je že ustanovljena tvornica, takozvana »Fett Säure Werke«, ki se bo bavila s tvorniškim proizvajanjem masti iz premoga. — Podjetje ima svoj sedež v Wjttenu.

Sava je prestopila bregove, in sicer v okolici Sremske Mitrovice.

Povodnji v Ameriki. V Kaliforniji so vse reke prestopile bregove. Tisoče ljudi je brez strehe. Doslej je utonilo nad 30 oseb. V Teksasu in Cansasu besnijo pešeni viharji.

Rusko žito za Abesinijo. Litvinov je izjavil, da je sovjetska vlada pripravljena poslati v Abesinijo brezplačno večje količino žita.

Občinske volitve v vsej Španiji bodo 12. aprila t. l.

SOS! Snežni viharji divjajo na Finskem, in je ves pomorski promet ustavljen. Mnogo parnikov je obkroženih od ledenih plošč, ki prosijo potom radija pomoči.

Športna gibanje

Čakovečki SK v Mariboru. V nedeljo 1. marca gostuje v Mariboru enajstorica Čakovečkega SK, ki bo odigrala proti ISSK Mariboru prvenstveno tekmo. Tekmo bo sodil g. Dolinar iz Ljubljane. SK Rapid pa v nedeljo potuje v Celje, kjer bo meril svoje moči v prvenstveni tekmi s tamkajšnjimi Atletiki.

Sodniška sekcija, poverjenišvo Maribor, službeno. Prvenstveno tekmo ISSK Maribor rezerva:SK Rapida rezervo sodi g. Jančič, stranska sodnika pri tekmi ISSK Maribor:Čakovečki SK sta gg. Nemeč in Bizjak. — Poverjenik.

Mednarodne tekme SK Železničarja. SK Železničar je zaključil prijateljske nogometne tekme z Wiedner Sportfreunde na Dunaju, ki bodo gostovali v našem mestu, dne 12. in 13. aprila. Revanža se bo vršila 31. maja in 1. junija na Dunaju.

EVGENIJ SABANOV:

Mašcevanje profesija Kabaja

ROMAN

Kako je bilo samo mogoče, da ni že preje pogledal v vzrejevališče? Takoj bi bil opazil, da manjka v kletki najmočnejši kragulj velikan.

»Tako torej,« je siknil med zobe. »Ta skrivnostni kuli je vzel iz kletke mojo največjo ujed, sedel na njo in — odletel... Genialna misel... In ko je bil v bližini ceste in ljudi, je žival čisto preprosto usmrtil...«

Toda že tisti hip je dr. Servacij Evarist vedel prav dobro, kaj mu je treba storiti: ujeda mora izginiti, preden jo Vang-Čeng pokaže ljudem...

Dr. Servacij Evarist sedaj ni več mislil na pobeglega Kitajca. Pustil ga je, naj bo kjerkoli. K njemu se lahko vrne pozneje. Glavno je sedaj mrtva ujeda. Ustavil je delovanje svojih naprav, skočil v dvigalo, se potegnil v pritličje ter planil od tam na teraso pred hangarjem. Hangarska vrata so se pred njim sama odprla, in v nekaj sekundah je že stalo za polet pripravljeno letalo na prav tistem prostoru, na katerem je nekoč stopil prvič na maklenska tla tudi profesor Hilarij Kabaj. Starec je skočil

vani, spravil v tek aparate in se dvignil.

Neslišno je brzelo veliko, mrko letalo z maklenskim gospodom v podnebnih višavah preko nepreglednih gozdov proti cilju — mrtvi ujed. Morda ni dr. Servacij Evarist še nikoli hitel tako, kakor sedaj, saj je bila to zares tekma: kdo pride prej, on ali Vang-Čeng z alarmiranimi ljudmi? Doktor je vedel, da je od tega odvisno vse njegovo nadaljnje delo...

Toda kdo naj bi dohitel genialnega starca? Ne, človeštvo tam zunaj še ni imelo nobenih tako silno izpopolnjenih naprav in priprav, kakor jih je imel on. Skoraj kakor misel hitro je bil na gozdni jasi poleg mrtve ujede velikanke. In potreboval je neverjetno malo časa za ne lahko delo, privezati ujeddo pod letalo tako, da se pri poletu ne bo odtrgala in tudi poleta samega ne bo preveč ovirala.

Ko je bilo to delo gotovo, se je letalo zopet dvignilo in v naglem letu vrnilo na Maklen, v vzrejevališče...

Kako je strmel profesor Hilarij Kabaj,

ko je videl pred seboj mrtvo pošast še vedno omotano z uzdo in vajeti, kakor jo je bil opremil in obvladal skrivnostni, sedaj za oha učenjaka nedvomno genialni Kitajec.

»Tu je vse,« je vzkliknil doktor. »Več nama ni treba. Kitajec ni bil navaden kuli, biti je moral nekdo, ki je dobro vedel, kaj hoče in je imel na razpolago tudi dovolj znanstvenih sredstev, da je svojo namero izvršil. Vang-Čeng je bil tisti, ki je moril kulture rastnih hormonov in najine živalske velikanke. Naposled se je pa poslužil te ujede, jo obrzdal kakor jahalnega konja ter na njej odletel v svet. Ko je pristal, jo je umoril in skrnil v gozdu, da bi jo pokazal ljudem. Toda prehitel sem ga. Genialni kuli gotovo ni vedel, da se bojuje s še bolj genialnim nasprotnikom.«

»Nemogoče...« je še vedno ves začuden in zmeden vzkliknil profesor Kabaj.

»In vendar je res. Skrivnost je pojasnjena, vse ostalo delo me pa še čaka.«

»Priznati moram, da ničesar ne razumem,« je dejal profesor. »Kdo je bil ta Vang-Čeng in čemu je storil vse to?«

»Tudi to še ugotovimo, dragi profesor. Gotovo pa je: oprava imamo s sovražnikom, ki je nevaren in ga je treba čim prej uničiti. Zaenkrat je pa najvažnejše dvojice: Kje je in kaj namerava? Ter: Je bil sam ali ima tu pomočnike?«

»Potem je to zarota!«

»Vsekakor. Zato mi dovolite, da se nemudoma lotim nadaljnega dela. Čim odkrijem kaj novega, vam takoj sporočim.«

Dr. Servacij Evarist je pustil v vzrejevališču mrtvo ujeddo ter se z letalom vrnil v grad. Tam je odletel nemudoma k svojim aparatom. Z vsevidnimi žarki je iskal dalje begunca, obenem pa prisluškoval tudi najbližjim radiofonskim oddajnicam. In ne zastoj. Kmalu je presenečen prisluhnil najbližji. Poročevalec najnovejših vesti je pripovedoval:

Senzacionalno odkritje. Z Maklena je na ogromni ujed, ki leži sedaj mrtva v bližini kraja in bo vsak hip na varnem, pobegnil kitajski znanstvenik dr. Vang-Čeng. Učeni Kitajec se je udingal kot navadni kuli maklenskemu gospodu dr. Servaciju Evaristu, in odkril, da je pri njem znani biolog, iznajditelj profesor Hilarij Kabaj. Oba učenjaka sta končno odkrila dolgo iskani način umetnega povečanja rasti živali do pošastnih obsegov. Uredila sta na Maklenu ogromno vzrejevališče za te pošasti in dr. Vang-Čeng je trdno prepričan, da nameravata z njimi napasti in uničiti, ali vsaj uničevati človeštvo. Tako je na nepričakovan način razkrita peklenska zarota dveh genialnih učenjakov. Vlada je o tem že obveščena in bo gotovo storila vse potrebno, da se namera prepreči.

Mariborske in okoliške novice

Zbor rezervnih oficirjev

Drugo predavanje v ciklu strokovno vojaških predavanj

Včeraj je bilo v dvorani bivšega kina »Apolo« drugo vojaško strokovno predavanje v letošnjem ciklu predavanj iz vojaške stroke, namenjen mariborskim rezervnim oficirjem. Rezervni častniki so prispeli k predavanju polnoštevilno in so dvorano popolnoma zasedli. Pristrčne uvodne pozdravne besede je kot zastopnik mestnega poveljnika generala Milena Milenkovića spregovoril poveljnik tukajšnjega pehotnega polka polkovnik Marko Božovič, ki je nato dal besedo predavatelju kapetanu I. klase F. Golobu. V izčrpnih in z detajlnimi navedbami pojasnjevalnih izvajanj je orisal

razvitek orožja sporedno z razvojem tehnike in potem podrobno analiziral pomen in sestavo poedinih orožij, ki jih uporabljajo pehota, konjenica in artilerija. — Izvajanja so bila na odlični vojaško strokovni višini in so navzočnim nudila vpogled v sistem orožij in borbenih sredstev, s katerimi mora računati sodobna vojna. Predavateljeva izvajanja so navzočni rezervni častniki sprejeli s toplim aplavzom in pristrčnim odobravanjem, nakar je polkovnik Božovič zaključil lepo uspeli zbor mariborskih rezervnih častnikov.

Mariborski gospodarski teden

Pri »Zamorcu« je bil sinoči sestanek, ki sta ga v imenu pripravljalnega odbora »Mariborskega gospodarskega tedna« sklicala gg. Franjo Novak in I. Krajcer. Sestanka so se udeležili predstavniki sedemnajstih mariborskih obrtnih združenj, zastopnik trgovstva, zastopnik industrije in zastopnik mestnega župana. Sestanek je otvoril in vodil brivski majster g. Franjo Novak, ki je navzočim obrazložil namen sestanka, program dela, razloži namen sestanka, program dela, nato pa otvoril debato. V debato so ponatili gg. Andrej Oset, Anton Macun, Miha Vahtar, Vilko Weixel, obrtni referent občine dr. Senkovič, Reichler, dr. Stanko Kovačič, Drago Roglič, ravnatelj Putnika Josip Loos in drugi. Predstavniki mariborskega obrtništva so se zavzemali za samostojno obrtno razstavo, ki naj bi ne imela ničesar skupnega z Mariborskim tednom, predstavniki mariborskega trgovstva, industrije in tujsko-prometnih ustanov ter kmetijstva pa so odločno odsvetovali vsako cepitev gospodarske moči in priporočali, naj se najde sporazum in primeren aranžma z Mariborskim tednom, ki je že vpeljana institucija. Predstavniki trgovstva, industrije in tujsko-prometnih ustanov so zatem zapustili zborovanje, kar je bilo vzrok, da sestanek ni vnel zaželjenega uspeha. Sprejel se je potem predlog, da se bodo predstavniki obrtnikov na sestanku, ki bo v ponedeljek 2. marca, pogovorili s predstavniki Mariborskega tedna.

Zborovanje slikarjev

Združenje obrtnikov slikarskih in sorodnih strok v Mariboru je imelo v četrtek zvečer svojo redno letno skupščino, katere so se udeležili poleg članov obrtno-zadružni nadzornik g. Založnik Ignacij in kot zastopnik Okrožnega odbora obrtniških združenj g. Soič Ivan. Zborovanje je vodil predsednik g. Škof Josip. Tajniško in blagajniško poročilo, ki ga je podal tajnik g. Novak je bilo soglasno odobreno in na predlog predsednika nadzorstvenega odbora g. Lorberja Ivana je skupščina soglasno podelila upravi in nadzorstvenemu odboru razrešnico. Prav tako se je odobril soglasno proračun za leto 1936. Pri volitvah sta bila v tajnem glasovanju izvoljena za predsednika g. Senekovič Jakob, za podpredsednika pa g. Safran Martin. Za člane uprave so bili z vsakim izvoljeni g. Holzinger Josip, Soič Ivan, Horvat Franjo, Kaschan Josip, Pahernik Anton in Hanl Franjo, za nam. Vojska Karol, Pezdíček Andrej, Černoga Anton, Ambrožič Franc, Rath Alojzij, Sajko Anton, v nadzorstveni odbor gosp. Lorber Ivan, Sorko Jožef, Škof Josip, za namestnika pa Verglez Karol in Železny Franc, v častni odbor gg. Lorber Ivan, Holzinger Josip, Zoratti Al., Horvat Fr. in Škof Josip, v pomočniški izpraševalni odbor gg. Senekovič Jakob, Holzinger J., Kaschan Josip, Horvat Fr., Zoratti Al., Serko Josip, Pezdíček Andrej in Černoga Anton. Na predlog g. Zoratti Alojzija se je odstopivšemu predsedniku g. Škof Josipu izrekla iskrena zahvala. Med slučajnostimi se je obravnavalo več perečih vprašanj slikarske in sorodnih strok, nakar je predsednik g. Senekovič zaključil nad dve uri trajajoče zborovanje.

NAŠIM NAROČNIKOM.

Današnji številki »Večernika« smo priložili poštne položnice za vse naše zunanje naročnike ter jih vljudno prosimo, da nam naročnino za mesec februar nakažejo takoj prve dni v mesecu. Zlasti opozarjamo one naročnike, ki so z naročnino še v morebitnem zaostanku, da isto čim prej poravnajo, da se jim list lahko nemoteno dalje pošilja.

Uprava »Večernika«.

Sokolsko društvo Maribor I. Letošnja akademija je radi tehničnih ovir malo zakasnela, vsi oddelki se pridno pripravljajo za soboto 21. III. Spored bo obsegal osem točk. — Knjižnica je na razpolago članstvu posebno pa deci vsak četrtek od 14. do 18. ure. Deci se bo nudil po možnosti vsako drugo nedeljo poučni film. Vidi se, da edino društvo v V. okraju pridno dela in napreduje ter ji je pri srcu vzgoja naše mladine, ki nestrpnno pričakuje lepega spomladanskega dneva, da se zaigra na svojem letnem telovadišču. Sicer pa čakajo še velike naloge naše mlado društvo v tekočem letu, zato naj nam bo vedno v mislih naprej, naprej preko vseli ovir: v pesteh sila, v srcih domovina.

»Ženski krožek društva Nano« se iskreno zahvaljuje vsem narodnim damam, ki so karkoli prispevale za naše pavilione bodisi v gotovini ali v naravnih oblikah ob priliki »Primorskega plesa«. Čisti dobiček je namenjen za postavitev skromnega doma za naše revne fante, katere je nemila usoda pregnala z domače grude. Vsem in vsaki najlepša hvala!

Český klub. Redni občni zbor našega kluba se vrši v soboto, dne 29. t. m. ob 8. uri zvečer v mali Gambriňovj dvorani. Pozivljamo članstvo, da se tega občnega zbora polnoštevilno udeleži. — Odbor.

Tujskoprometna zveza (Putnik) Maribor nam sporoča, da se bodo izdajale v spomladanski predsezoni to je do konca meseca marca, povratne znižane vozne karte za navedene relacije po sledečih cenah: Sušak - Kotor - Sušak I. razred Din 600, II. razred Din 400. Sušak-Kotor-Split ali obratno I. razred 480 Din, II. r. 320 Din, Sušak - Dubrovnik - Sušak I. r. 495 Din, II. r. 345 Din, Sušak - Dubrovnik - Split ali obratno I. r. 375 Din, II. razred 250 Din, Split - Kotor - Split I. razred 360 Din, II. razred 240 Din, Split-Dubrovnik-Split I. r. 255 Din, II. r. 170 Din. Te karte veljajo za povratek 2 meseca.

Almanah mesta Novi Sad. Tujskoprometna Zveza — Putnik v Mariboru nam sporoča, da je izšel pregleden almanah Novega Sada, ki vsebuje vse podatke o gospodarskem in kulturnem življenju Novega Sada, o njega zgodovini, o današnjih prilikah itd. Knjigo priporočamo posebno našim gospodarskim krogom, ki si jo lahko nabavijo za ceno 30 Din v poslovalnici Putnika v Mariboru, Aleksandrova cesta 35, tel. 21—22.

Velika svečanost »Nanosa«. Opozarjamo javnost in vsa društva, da nameravamo dne 14. VI. 1936 razviti in posvetiti društveni prapor, svetinjno naše svete zemlje. Odbor.

Starokatoliška cerkev. V nedeljo, dne 1. marca bo po službi božji v mali dvorani Narodnega doma občni zbor cerkvene občine. Vsi verniki vabljeni.

Kino-kavarna, Kino-bar dnevno senzacionalen spored. V kavarni koncert od 8. ure dalje, v baru začetek ob 11. uri. Ob nedeljah in praznikih popoldanski koncert od 5. do 7. z neskrajšanimi artističkim sporedom

Ruska Matica vabi svoje člane in prijatelje na sestanek v soboto 29. t. m. ob 19.30 v gradu (Jug. nac. želez.) O »zločinu v ruski književnosti« bo govoril prof. ljubljanske univerze G. A. Maklečov, in sicer v ruskem jeziku. Vstop prost.

»Putnikova« **vremenska poročila z dne 28. t. m.:** Pesek ob 7. zjutraj: — 2, oblačno, mirno, 60 cm pršiča, smuka dobra. — Senjorjev dom ob 7.: — 4, oblačno, 60 cm sreža, smuka dobra. — Peca ob 7.: — 2, oblačno, mirno, sneži, stara podlaga 110 cm, smuka ugodna. — Smrekovec: — 5, oblačno, 15 cm pršiča na stari podlagi 70 cm, smuka prav dobra. — Mozirska koča na Golteh: — 5, oblačno, 15 cm pršiča na stari podlagi 50 cm. Smuka prav dobra.

V noči dne 25. t. m. med 20. in 21. uro so neznan zlikovci vkradli oskrbnico Maribor na Mariborski koči psa. Pes je polčistokrven španjol, črn, ter močno kodran; le na prsih ima belo liso. Pes se odzove na ime »Bojči«. Onega, ki bi psa našel, naproča oskrbnica, da javi proti nagradi na Mariborski koči, pošta Hoče.

Ljudska univerza v Mariboru. Danes v petek, dne 28. marca predava g. prosv. inspektor dr. Leopold Poljanec iz Maribora o nastanku in zgodovini naše zemlje. Skioptične slike!

Relief Pohorja in Kozjaka je dovršil naš znani jamar, učitelj, planinec in lovec Jože Pajtler. Relief je izšel v obliki dopisnice.

Jabolke po Dravi... Posetniki meljskega broda so včeraj opoldne doživeli prav tragikomično rabuko. Dva prodalca naših mošanek sta si stopila v lase, ker je prvi ponujal 15 jabolok za dinar, a drugi samo 10. Ko je prvi tudi ponujal 15, je prvi šel na 20... In tedaj se je vnelo; konkurenta sta se spoprijela in je prvi vrgel celo zaboj jabolok v Dravo. V hud prepir se je pomešal krohot pasantov in je naposled ostal pri brodu le en prodajalec, ki pa se je blaga kmalu iznebil.

Nočno lekarniško službo imata danes v petek Maverjeva in Sirakova lekarna, jutri v soboto pa Vidmarjeva in Savostova.

Sportna reduta. Že v včerajšnjem kratkem poročilu o sijajnem poteku Mariborove redute smo omenili, da so se glavni funkcionarji ISSK Maribora hvalevredno potrudili in pripravili Mariborčanom res odlično pustno prireditev. Mimo navedenih pa naj še omenimo gg. Alfonza Gilyja, prof. Mirka Seunika, Armaninija, Horvata in vse člane prireditvenega odbora, ki prav tako niso štediti s trudom in požrtvovalnostjo za čim efektnjši in lepši uspeh letošnje sportne redute.

Vremenske zadeve. Pretežno oblačno, ponekod dež, južno vreme. Tako pravi dunajska vremenska napoved.

Kaj je z železničarskimi zadružnimi hišami? V Mariboru sta dve železničarski stanovanjski hiši, v Betnavski in v Kejžarjevi ulici, v katerih stanuje 62 železničarskih rodbin po razmeroma ugodnih cenah. Hiši sta bili svojčas zgrajeni z izrecnim namenom, da se na ta način zasigurajo cenena stanovanja članom Občekoristne splošne stavbene zadruge železničarjev. Ta zadruga ima svoj sedež na Dunaju, ima pa še vedno precej članov v naši državi. Povsem naravno bi bilo, da prepusti zadruga svoji navedeni hiši jugoslovanskim članom, ki so omogočili, da sta se hiši svoječasno mogli zgraditi. Hiši sta dejansko bili vedno določeni le za tukajšnje železničarje in sta zaradi tega uživali in še danes uživata značne davčne olajšave. Tukajšnji zadružni člani so v zadnjih letih ponovno skušali pridobiti od zadruge mariborski stanovanjski hiši, pa so vsakokrat zvedeli, da hiši nista naprodaj. Sedaj pa se čuje, da je zadruga obe hiši že prodala in hoče kupnino potegniti v svojo dunajsko zadružno blagajno. Nič ni bolj naravno, nego da je ta vest povzročila veliko vznemirjenje med stanovanjskimi najemniki. Kdo bo zaščitil interese jugoslovanskih članov dunajske zadruge?

GRAJSKI KINO. Od danes dalje večer »Ufa« filma

»ZADNJI ŠTIRJE SUŽNJI STRASTI« Pustolovščine, zabava. Napeta vsebina. Pride sijajna veseloigra »Prava ljubezen — krh denar.«

Kino Union. Danes vefilom »Praški študent« z Adolfom Wohlbrückom, Dorothejo Wieckovo in Teodorom Loosom.

Narodna gledališče

REPERTOAR.

Petek, 28. februarja. Zaprtó.

Sobota, 29. februarja ob 20. uri: »Ples v Savoyu«.

Nedelja, 1. marca ob 15. uri: »Veseli kmetič«. **Globoko znižane cene. Zadnjič.** Ob 20. uri: »Karijera kanclista Winziga«. **Globoko znižane cene.**

Prihodnja ponovitev najuspelejše letošnje operete »Ples v Savoyu« bo jutri, v soboto 29. t. m.

Tekom prihodnjega tedna bo premiera klasične operete »Cigan baron«. To vsikdar privlačno delo odlikuje pred vsem muzikalni part, ki je visoke vrednosti in ki so njegove melodije kar popularne. — Romantična vsebina, ki se godi okrog l. 1742., je obdelana učinkovito in zabavno ter se godi deloma med cigani na Madžarskem, deloma pa na Dunaju. V režiji P. Rasbergerja nastopijo v večjih vlogah Udovičeva, Zamejic-Kovičeva k. g., Barbičeva, Gorinškova, Sancin, P. Kovič, Gorinšek, Grom in Verdonik.

Zadnja uprizoritev »šlagerja« lanske sezone, Fallove operete »Veseli kmetič«, ki je dosegla rekordno število uprizoritev, bo v nedeljo 1. marca ob 15. uri po **globoko znižanih cenah.**

»Karijera kanclista Winziga« po **globoko znižanih cenah** uprizore v nedeljo 1. marca zvečer. Ta sijajno napisana satirična komedija radi prav posebno danes aktualne vsebine splošno ugaja.

DRŽAVNA RAZREDNA LOTERIJA.

Dne 27. februarja, 5. razreda, 31. kola, so bili izžrebani sledeči dobitki.

Din 200.000:	57371
Din 60.000:	29603
Din 50.000:	38610
Din 30.000:	28340
Din 10.000:	726 5028 9726 12711 34706
62628 64005 64346 93719	
Din 8000:	3816 17660 20491 33996 43312
52005 58407 65908 68823 78048 78546 92885	
Din 6000:	6119 8863 13698 17755 35864
40086 47851 63227 65826 89114	
Din 5000:	2241 10861 13293 27298 33463
37349 51848 60117 69815 73501 74049 80040	
84346 84513 81157 89116 91064 99656	
Din 3000:	3981 16016 20513 28786 30119
42094 48720 62623 65496 75651 77243 80887	
91252 94053 95959	
Din 2000:	3637 12376 12444 15793 16560
18924 23654 24276 25619 25696 27805 49894	
59428 92587	

Bančna poslovalnica **BEZJAK**, Maribor, Gosposka ulica 25.

Usodnj padec. Ko je v nedeljo dopoldne 45 letni hlapec Alojz Brečko iz Zg. Hoč pokladal živini, je tako nesrečno padel, da si je pri tem zlomil hrbtenico. Težko poškodovanega Brečka so prepeljali v mariborsko bolnišnico.

Kokoške... Posestnik Janez Bračič v Trotkovi v Slovenskih goricah je imel preteklo noč neljubega gosta. V njegov kokošnjak se je splazil neznan tat in ukradel 7 pitanih kokoši ter enega purana, tako da je oškodovan za preko 200 dinarjev.

Avto v plamenih. Ključavničar Alojz Marčec iz Središča se je s svojim avtomobilom peljal v Ptuj k pregledu. Z njimi sta se vozila njegova žena in brat. Ko se je peljal mimo vasi Borovci, se je nenadoma avto vžgal ter v nekaj minutih bil povsem v plamenih. Marčec je takoj avto ustavil in sta sestra in brat kmaj prišla z vozila. Marčec je sicer skušal ogenj pogasiti, toda vsa prizadevanja so bila zaman in je avtomobil v kratkem času zgorel do tal. Ostale so le gole železne konstrukcije. Škoda, ki jo trpi Marčec, znaša okoli 15.000 dinarjev in je kriča z zavarovalnino.

30.000 dinarjev škode trpi posestnik Ivan Ekart v Prepoljah, ki mu je zgorelo gospodarsko poslopje z vsem inventarjem ter okrog 10.000 kg sena in slame. Kako je ogenj nastal, se ne ve. Sumijo pa, da je bil podtaknjen.

V vsako slovensko hišo **»Večernik«!**

V kraljestvu žene

Dekle s fenomenalnimi možgani

Senzacija pariškega mednarodnega metafizičnega zavoda — Neverjeten spomin mlade Parižanke

Pariz ima zopet svojo senzacijo v nekem mladem dekletu, ki ima neverjetno dober spomin za številke. Mlada Parižanka Osaka, tako je dekletu ime, je že pred leti nastopala po raznih varijetjih in vzbujala veliko pozornost, ker je brez napake ponavljala dolgo vrsto računov celo s pet in šest številčnimi števili. Ko pa se je izurila, je memorirala račune z neomejenim številom števil. Zanimivo pa je, da Osaka zelo slabo multiplicira, dočim se deliti do slej še ni mogla naučiti.

Za sposobnosti mlade Osake je izvedel tudi mednarodni metafizični zavod v Parizu. Tja so poklicali Osako, da bi posebna komisija proučila in potrdila njene spretnosti in sposobnosti spomina. Pri prvi nalogi je morala Osaka na pamet izračunati, koliko je 2879 krat

1987. Osaka je malo pomislila, nato pa je začela povrsti navajati številke, ki so dale pravi končni rezultat. Pri drugi nalogi je izračunala na pamet štiri koren števil: 402, 420, 747, 483, 776 in 576. Osaka je vse račune pravilno izračunala.

Ravnatelj zavoda je nato z mlado Osako napravil tretji poizkus. Skrivaj je napisal nad sto najrazličnejših števil in jih prečital mladenki z naročilom, naj jih ponovi po vrstnem redu. Tudi to nalogo je mladenka odlično prestala. Nato je naročil, naj ponovi vse številke počenši pri zadnji do prve. Po kratkem premisleku je Osaka ponovila brez napake vse številke v obratnem redu, čeprav se je medtem ravnatelj pogovarjal z njo o raznih vsakdanjih zadevah. Poročilo zavoda o odličnem uspehu

mlade Osake je bila prava senzacija za Parižane. Listi so objavili o njej daljše članke s sliko. Senzacija pa je bila še večja, ko je ravnatelj zavoda napravil poizkus z Osako pred javnostjo. Dvajset asistentov je napisalo na listke neomejeno število različnih števil, ki so jih potem napisali s kredo na tablo. Ravnatelj je Osaki prečital vse številke na listkih. Osaka je nato ponovila vse številke po vrstnem redu, ne da bi pogrešila. Publika pa je imela priliko kontrolirati Osako, ker so bile vse številke po vrstnem redu napisane na tabli, ki ji je Osaka kazala hrbet. Prav tako odlično je rešila pred publiko nalogo, ko ji je ravnatelj naročil, naj na pamet izračuna, koliko je 624.987 krat 2358. Osaka bo dobila službo baje pri nekem bogatem pariškem trgovcu.

leznici prepeljali na Dunaj. Takratni dvorni ceremonijer je zelo sovražil prestolonaslednikovo ženo in izposloval pri cesarju Francu Jožefu skromen pogreb. Z Dunaja so obe krsti prepeljali v neko češko mesto. Ko je vlak prispel na postajo, je razsajala grozna nevilhta in sprejema ni bilo. Vso noč sta krsti počivali na postaji in šele drugo jutro so brez svečanosti pokopali zemске ostanke Ferdinanda in Zofije, ki jima ni bilo usojeno, da bi počivala v cesarski grobnici na Dunaju.

Razne vesti

Povišanje železniških tarif. Na podlagi odloka prometnega ministrstva je izdelala generalna direkcija državnih železnic novo tarifo, s katero se vozne cene na železnicah precej zvišajo. Da ne bo zmešnjave, je treba naglasiti, da stopi nova tarifa v veljavo šele 1. aprila in ne, kakor se mnogi motijo že 1. marca. — Vozne cene bodo zvišane za vse razrede. Zvišanje cen znaša na potniških vlakih 10% ter je izvedeno linearno. Le pri kratkih voznjah je tarifa zvišana do 33%, ker je cena voznega listka zaokrožena navzgor zaradi lažjega poslovanja pri blagajnah po 50 par. To velja za vožnjo do 5 km, do 10 km pa je v potniških vlakih III. razreda cena po novi tarifi zvišana le za 16%, do 45 km samo še za 11, od 45 dalje do 1575 km pa za 10%. Pri brzih vlakih je cena III. razreda zvišana pri 10 km vožnje za 9%, pri 15 km vožnje pa za 6, pri 45 km za 8 in pri 300 km za 7%.

Kontrola kozmetičnih preparatov. V zvezi s sklepi ankete o vprašanju kontrole kozmetičnih preparatov, je sklenil minister za soc. poliko in narodno zdravje, da se mora izvesti kontrola preparatov, ki prihajajo v promet v zaprtih in originalnih zavojih v prvi vrsti pri proizvajalcih ali odgovornih zastopnikih, pri trgovcih pa le, če je bila proti njim podana prijava radi potvorbe preparatov, ali radi katere druge nepravilnosti. Kontrola nad kozmetičnimi preparati, ki se prodajajo odprto, pa je treba izvesti v prvi vrsti pri podajalcih.

Iz življenja in sveta

Ofenziva podgan na Pariz

Po svojih značilnostih in posebnostih je Pariz med prvimi mesti na svetu. Pred leti se je morala francoska prestolnica hudo boriti z bolhami, pred meseci pa je prišla nad Parižane vojska podgan, kateri so se postavili meščani v bran z vsemi silami in pripomočki. Podobno vojsko s podganami je bojeval pred leti Zagreb, toda izdaleka ne v takem obsegu kakor letošnjo zimo moderni Pariz.

Pred nedavnim je poganja vojska naskočila hišo nekega uglednega in bogatega Parižana. Mrčes je resno ogrožal celo človeška življenja in je bila na pomoč poklicana policija, ki se je v boju s podganami poslužila najprej raznih strupov. Ker pa strupi niso zalegli se je morala policija poslužiti strupenega plina. Proti temu načinu ugonavljanja podgan pa je ostro nastopilo pariško društvo za varstvo živali. V svoji resoluciji je energično zahtevalo, da mora policija prenehati z barbarskimi metodami ugonavljanja podgan in da si mora nabaviti zadostno število mačk, s katerimi naj pokonča nadležno mrčes.

Koliko brige in nevolje povzročajo podgane Parižanom, priča tudi pismo, ki

ga je neki mestni oče pisal policijskemu predstojništvu. Mestni svetnik prosi oblast nujne od pomoči proti podganam, ki nadlegujejo meščane v parkih, ki napadajo pri belem dnevu igrajoče se otroke in ki ne prizanašajo niti nekaterim živalim v mestnem parku. Po tej pritožbi je policijski predstojnik izdal razglas, v katerem točno navaja, kako se morajo pokončevati nadležne podgane. Tudi priporoča v razglasu, katerih strupov se naj meščani poslužujejo v boju s podganami.

Napad podgan na Pariz je resen in nevaren. Kanalizacijske naprave v Parizu so že zelo stare in v njih imajo podgane najvarnejše zatočišče. Vse dosedanje prizadevanje mestnih zdravstvenih in varnostnih oblastev ni rodilo zaželjenega uspeha. Podgane se pojavljajo v velikih trumah včasih celo pri belem dnevu in ni varen pred njimi niti človek. V veliki nevarnosti pa so zlasti kletne shrambe, ki jih podgane kaj rade napadajo in oblegajo. Ker pa so podgane nevarne raznašalka raznih epidemij, so pariške zdravstvene oblasti podvzele najstrožje korake proti mrčesu, ki ogroža imetje in zdravje velikega Pariza.

Kako so legale v grob kronane glave

Zanimiva razstava »obredov smrti« v Pragi — Mistika trenutka, ko se človek seli na drugi svet

Razstava »Obredov smrti«, ki je bila prirejena pred kratkim v Pragi, je vzbujala ogromno zanimanje in je dosegla kljub temu, da je moral imeti obiskovalec dobre in trdne živce, rekorden obisk. Številne umetno izdelane slike so prikazale stare pogrebne obrede in običaje, razstavljeni pa so bili tudi mnogi »znaki smrti«, ki so se jih posluževale stare bratovščine. Takšne pogrebne znake so nosili pred krsto umrlega ali pa so jih celo pritrjevali na mrtvaške odre. Stari cehi so zelo svečano pokopali svoje člane. Vsak ceh je imel v večjih mestih svoj poseben znak, s katerim so izročili zemlji umrlega pripadnika. Veliko zanimanje so vzbujali na razstavi razni novci, ki so jih izročali mrličem za zadnjo pot, nadalje razne krste, oblačila, smrtne maske in slike pogrebni svečanosti. Z grozo so si nekateri obiskovalci ogledovali na mrtvaškem odru razstavljeno moško truplo, oblečeno v črni plašč, svilene črne čevlje in nočno črno čepico. Mnoge slike so prikazale judovske pogrebne obrede v vseh fazah: obisk zdravnika pri bolniku, obisk mrliškega glednika, zadnjo uro, žalost preostalih,

zabijanje krste in zadnje slovo.

V pretežni večini pa so prikazale razstavljene slike pogrebne svečanosti kronanih glav. Slike so bile veren zgodovinski dokaz, kako so nekatere kralje in cesarje spremljali z vsem sijajem na njihovi zadnji poti, nekatere pa so pokopali naravnost beraško. Posebej svečano so pokopali kralja Rudolfa II. Ob njegovi smrti v nalašč za to zgrajenem paviljonu, castra doloris imenovanem, je bil postavljen veličasten katafalk iz bakra. Nad katafalkom je na mogočnih stebrih počival črn baldahin, okrašen z alegoričnimi slikami in umetno ornamentiko, vezeno v zlatu in srebru. Pogrebne svečanosti za umrlim kraljem Karlom IV. so trajale pet dni. Pri pogrebu je bilo 564 črno oblečenih dostojanstvenikov, tako pravi poročilo o pogrebni svečanosti, nadalje nekaj sto duhovnikov, vitezov in drugih mogotcev. Kraljeva krsta je bila zavita v rdeči žamet, na krsti pa je počivala zlata kraljevska krona.

Razburljiv je bil pogreb kralja Maksimilijana II., ki je bil v življenju toleranten knez, a so ga zelo sovražili jezuiti.

Na kraljev pogrebni sprevod so razjarjeni jezuiti izvršili napad. Razkropili so se vsi pogrebci, ob kraljevi krsti je ostal sam novi kralj Rudolf II. Poln tragike pa je bil pogreb kralja Vencle IV., ki je umrl za časa husitske revolucije. Njegovo truplo so morali na skrivaj prenesti na Višehrad, v kraljevi dvorec. V temni megleni noči so nato kraljevo truplo brez vseh ceremonij položili k večnemu počitku v kraljevo grobnico. Leto dni na to pa so revolucionarji opustošili grobnico, truplo kralja Vencle pa zavlekli v gozd, kjer ga je našel neki kmet in ga skrivaj zagrebel. Po treh letih pa so kraljevo truplo zopet izkopali in ponovno pokopali z velikimi svečanostmi.

Skromen je bil tudi pogreb avstrijskega prestolonaslednika Ferdinanda in njegove žene Zofije. Iz Sarajeva so prepeljali obe krsti na ladjo in po Južni že-

Razno

ČEVLJARSTVO.
Trubarjeva 9. 550

BRZOJAV!
Danes zvečer pojedina morskih rib. Prvovrstna dalmatinska in štajerska vina. Gostilna »Rotovž«, Rotovžki trg št. 8. 948

GOSTILNA »TRIGLAV«.
Glavni trg. Vsaki petek sveže morske ribe, pikantna slankova salata, črno vino. Če priporočata Lojze in Marija Jarc. 943

SPREJMEM ABONENTE
na dobro in tečno hrano. Se priporoča restavracija Narodni dom. 942

1. marca pride
RUSKA BALALAJKA
z dvema odličnima pevavčicama v Grajsko klet. 957

MORSKE RIBE!
Brodeto s polento, sanjiero srezek, brancine, orade, lignjev rizoto, cevole sardelice. Igne dobite v Grajski kleti. 958

NA POSLOVILNI VEČER
v soboto 29. februarja vabi vse cenjene goste gostilničar Klemenšak, »Bela zastava«, 956

Posest
NOVA HIŠA.
tri sobe in kuhinja, klet, vrt 500 m², naprodaj. Studenci, Kralja Matjaža 56. 949

ENODRUŽINSKA HIŠICA
na Pobrežju se da v kašem. Naslov v upravi »Večernika«, 947

Stanovanje
STANOVANJE.
sobe in kuhinja, oddam. Studenci, Aleksandrova 23. 951

Kupim

KUPIM PRAZNE STEKLENIČE
od »Franc-Jožefova« gredičice. Drogerija Ivan Pošar, Maribor Gosposka 11. 939

Sobo išče

IŠČEM SOBO
na dvorišču, primerno za delavnico. Naslov v upravi »Večernika«, 938

Službo išče

GOSPODIČNA,
stara 18 let, z meščansko šolo želi službo ali mesto vojn. terke. Ponudbe pod »Pridnja« na upravo »Večernika«, 941

Sirate »Večernik«

Zahvala

Za vse mnogobrojne izraze iskrenega sožalja, ki smo jih prejeli ob prebridki izgubi naše zlate žene, mamice, tašče, sestre in svakinje, gospe

Lojzke Kožuhove

kakor za številne poklonjene krasne vence in cvetje, se tem potom najsrčnejše zahvaljujemo.

Posebno zahvalo izrekamo č. duhovščini, učiteljskemu pevskemu zboru za pretresljive žalostinke, gospé Jeli Levstikovi, nastavnici meščanske šole kot zastopnici Ženskega društva ter gg. šol. nadzorniku Tomažiču in dr. Lašiču za toplo občutene poslovilne besede; nadalje članicam Ženskega društva, vsem prijateljcem in prijateljicam, znancem in znankam, ki so blagopokojno v tako častnem številu spremili na njeni zadnji poti.

Maribor, dne 27. februarja 1936.

Zalujoči ostali.